

1-16*

PP-1-17

28 FEB 1939

uid?

Ephraim Shezi

211

K13/143

10p typ

(16/-)

Unouv. Whalling Company Maren Shop
Rainnel Road - K13/143
P. O. Congella
Durban

E Mnumuzane.

Sekufisikashana simenye
 zelwe amapepa ukuti sekhulwe ihungelo labaylo
 wo onokwazi ngomdeni nomangsezizwe sakubo anga
 lobela kwa Hlubeni. P. O. Mina Ephraim Shezi elase
 kaya lika Baba Mntwa bantu Shezi, Ngitandile ukube
 ka ukwazi kwami ngesizwe nomangomdeni wakitiki
 wa Shezi. Lesi isizwe sasiwa ngokuti abase Macubeni
 kanti isibongasaso sesibili kutiwa abakwa Shezi. Im
 pela ngesizwe wakiti angingonde kusidumi sangosiloban
 gisi tumale kuwe; Kodwa kakhona ezenzo esazenzayo
 ngesikati esedhlule ezidinga zaziwe izwe uma sekufike
 lelolutaba. Lesi isizwe sadabuka e Nkandhla teliyi
 hlathi sasizibusa isikati iside u J Shaka engakabi N
 Kosi Nginga kumtula ambalwa ngapambi kwalesosikati
 Inkosi Kwaku u Mavovo wase eza u Dhlaba lo
 ke wabanenhlankla yokuzala kakulu engingati
 abantabake babengengapasi ku ka 45. Pakati
 kwalababantwana kwaba u Mwakela inkosi weyela
 nywa u Msholozu. U Dhlaba wabusa wazewafa
 kwasala indodana yake u Mwakela loke akazala
 nga kwama ukuti uyinyumba wati esezala umnt
 wana womfana ongama lake ku

ti' wauyovana lwaselumnxwaya u zalo seluti' uko
 no opambe i Nkosi uzale kanjani bonke bengazali
 nje ngakoke wega waya kwilama bhaca wayo Bhaca ko
 na uzalo lwabo nje lule enhla no Mkomazi ngo mgwa
 gqo wesintimela esiya Korkstad. Ngapambi ~~konte~~
 koba ngande ngezindaba zezimpu noma zokuzalana ngi
 zotanda ukunazi sa ngento ayayi yivelekanci kiti tina
 . Ndhlu ensundu ukuti lesi isizwe sasinyo kesona.
 Kuko into eshiwo i zizwe ezimhlope ukuti umun.
 Au wayepila ngokuhamba ayopanga izinkomo ngempi
 apile. Kanti okakungqala kwa lesi isizwe sasinyo
 pili ka Nyalo. Sasi nomsebenzi wensimbi sasi
 kwazi ukumba inhlabati kwezinye zezintaba za
 Rona e Mkhala bayipeke benze amafeja nemi
 konto nokutye okwakungase kwenziwe ngaleso kati kuta
 ndeke kutengise izi Nkomo. Okweribili kwakuyiso
 esasazi Ngo Kolo lokudabuka kulelizwe lwe dhlozi kw
 akuyiso esasaleka ngezikati nangezi nsuku okufane
 le kusetshenzwe ngazo izinto ezazeseke isisindoso
 Mbuso wakwa zulu. Okunje zinkata nozi. Nsuku zo
 mkosi nozinkabi zo Mzimvu. Okwesitatu kwaku
 yiso esasinezi Nyanga ezine miti e kalipile neya
 yidumile e kubekem inkosi esuke izoba yinko
 si yesizwe Noma kodwa bengazange benziwe on
 qoshi bezi nyanga ama Kosi ozalo Lwako. Senzangako
 Kodwa babaziwa ngalo Musebenzi kulolonke lla
 kwa Zulu

Ngizobuyela ekuzalaneeni kwabo nuse ^{hoj}kwani kwa
 ma Hori abo nabo. Emva koba u Govana abaleke eye
 eMkomazi u Mrakela uyise akabange esabusan
 ginxaxoba lesosikatinoma lowo Nyaka kwaseku
 nyaka u Ishaka avuka ngabondhlobane wangon
 da ukulihlanganisa loke Ngomkonto. Impi yalwane
 ka Ishaka enkla NoMhlatuzi eyipatise induna u
 Manjanja wakwa Mtombela yanxoshwa eka
 Ishaka induna yake bayi Gosa za embenzeni. Aba
 kwa Mtombela bangaze bati izibongo zake use
 la Nsimbana yasema Cubeni Ngomlenze.
 weyese kutela u Ishaka eseyileta gena lugobo leyo
 wangabe esayi sakulelo zibuko elisenhla nomhlatuzi
 lapa ibilwa kona nalapha bese belalakona abase Macube
 ni bebimbile. wayi veza nge lima ngondana nase
 Mtinemide Kwamagwaza yakupuka nge mifula
 ivama nhla ~~mu~~ namapote ya hlanganiswa pezulu
 Kunomangci. Inkosi yese Macubeni kwakuyilenga
 eyayipume ngalo e Nhlalini isikatele ukulala ekla
 tini ite isapumele pansituka nomagci kwatwan
 angu u Ishaka nempiyake wayese kutpuka eqam
 uka ngase Ishonalanga kano Mangci uteti dubu na
 ngu u Ishaka uyileta u gamuka ngase Mfumala
 nga ka Komangci. Yanele yambona nje iMkomo
 ekate Emtonjaneni izizwe zontkezizizwile ukulila
 gena pelaw Ishaka yayisi giya. Inkosi u Mrakela
 wanele wambona nje u Ishaka eqakaza eqya ngamasho.

amklohe washaywa uvalo wafu kona lapo waye
 sefikanya u Ishaka esemengra nje ngo Mkhulu
 wakwa zulu bangaze Bati nje abakwa zulu ezibon
 gweni zake u dandalaze ngokalo tuka Nomang
 ci Mntaka Ndaba u sibagoje ngale kwe Nkandhla
 lugojela nyalo ludhli ingazi z madoda Ngo ba ludhle
 u Mwakela ezalwa u Dhlaba akwabandabasa
 luto. loko kwaba ukwako kubusa nomakokuzime
 kwabase macubeni nokwenza sibe pansi kwaboza
 lo lwakwa zulu. Manje kwafenela ubakube u M
 Sholoza owaye ngowakwaloke Mwakela akatatanj
 a sikati wafa washija amadodana amabili u Dulu
 zana Kanye no Zokufa Pakati kwabalaba Ntwane
 kwaruska o Mkhulu umba ngo amadodana ka Dhlaba
 ahlukana pakati amanye ngokushwa komunye
 abeloka awe la ngoba jela ukaba ngakwabo kwa
 ngondane nesikati sika Ishaka elwa No Ndwandwe
 ngako ke ogamalake lingu zokufa wangena nga
 ku Ishaka lofuti kwakw u Mntakanina bobabili
 bahazalwa zinto mbi zase Langeni kanti oga
 malake lingu Dulu zana wangena ngaku Ndwa
 ndwe wafela emhlangeni wasemagudu ke u Dulu
 zana ngesikati soba u Ndwandwe esecitwa u Ishaka
 abakwabababengamandi u zokufa bazumise
 ukucite kabawele sijalibona ezi ndaweni
 eze hlukeni nje nga se Mbumbulu nase Mu
 Romazi nase Bulen abanye kwela

Mpando, Emuva kwaloko inkosi eyisikhulu
 no zokufa u Ishaka yabulawa u Mfowabo
 Dingaan kwase kubanyazi inkosi akamengaka
 hleke u zokufa kanye nezwe lake ngenxa yom
 wayekade umagani ka Ishaka kodwa noko
 uzalo lwase ma Cubeni twakubona loko ukh
 ti lusehgozini yoba izwe linikwe ezinye
 Kulu ezitandwa yinkosi Dingana basukape
 Nsibayo likonzela e Mgunqundlobi Nakwa

Bulawayo lemake izwe lakwa Shezi lafamelela eka
 beni elabanye ekuqabukeni kwe goda lokufa kuka
 Ishaka ebulawa u Mpando u Dingana kanti i
 sona sizatu ebesenza eziningi izizwe noma izikulu
 zilahlekelwe amazwe azo uma kusuke kuqabuka
 igoda. Kwabubeka ke e busa Nkosi Dingaan kwe
 nze ka kesafika isikati kuqabuke igoda lesibi
 li u Mpande u Mntwana wembuka wengawayanga
 sema Bhunwini wahlangana nawo ubaku kubulawa
 u Dingaan nempi yake kwenzeka loko. Manje u
 Mpande kwa yizona inkosi. Kuleyo Nkosi ke u
 Zokufa u Mnumzane werema Cubeni wapinda wane
 isindo njengaka. Ishaka wahlonishwa. Kwagut
 shwa kahle impela no Mpande. Kwefika isika
 ti sokuqabuka kwe goda lesitatu labo abantwana
 baka Mpande. Cetywayo no Mbuyazi noko lolo
 alibapatanga kabi abase Macubeni lobo

na Babambelela ezwinini eliwumunlayezo Ngo
 kwesi zulu eliti eyo Mundeni Kayi Ngenwa Bema
 ngercele nje; njengabantu ababheka eyahlulwayo
 yehlulwa eka Mbuyazi. Emva kwesikati u Cetywayo
 waba yizena oyinkosi uma uyise esefile.
 Kule Nkosi ke Abase Macubeni yalapha babanezi
 wombe eziningana ikakulu wuba u Cetywayo lo ison
 a Nkosi eyaba Nenkla ^{ndle} embi yokungondana ne
 sikati soba Abelungu sebevuse ulaka lwabo
 lokufuna izwe. Embusweni ka Cetywayo kwabako
 na ukulwa okukulu kwa Mabuto amadala amadoda ka
 nye naye semancane; Amamboza kanye ne Ngobamako
 kanye namanye puti akuba kokutalakhle. Umasekuku
 lunywa loludaba kupela kwaba yindondo engeyo
 kuzalwa ohlotsheni lwase Macubeni eyapendulayo
 ku Cetywayo Inkosi wokku zulu esaba yati ukal
 lanje ukalalani lo loku kwenziwa uwe usinxu
 ba nabafana zinindhlini ngazinye waka wakuba
 na kwenziwapi amabuto angamadoda a telwe
 ndawonze nangafafana yati inkosi a ushonyalo
 kati kufe amabuto ami ngingase ngikubulaleko
 na manje; Leyo Ndoda kwaku u Luthungu ka Somuza
 ka Dhlaba. Empini ye belungu sebeze Ngomugany
 ela bezodhli izwe. Abase Macubeni abeshe sha
 basukela pezulu baya andini bapakwa nawo ama
 buto enkosi Ngoba kwabuye kwafika isigijimi

Esati it: Inkosi abase Macubeni abavimbela le abelungu ezibukwelo Tulela ku Ndonondwana yalwaka izikungweni ezehlukene yangcina Ngoku Mfolo u zulu kuzozonke izikungobhekona. Nakoke Inkosi yabanjwa yawela yayaphesha yati ibuya u zulu weyesenkabene yedwa u Ndabuko u mtwana kenye no zi Bhebu ka Mapita umntwana. Kuleso sikati izwela kwa ^{zulu} Labu ke ka Lifa nwe isikati esibi nesasi naba nisa e mfo waba no Mnewabo. Ukupela kweloda elaqabuka qede abase Macubeni bema ka bu ngempela. Umaku Jetwa icala le mpi yakulwa kuka Cetwayo no Mbuso wama Ngisi ngo 1879 Ngingena kukusho okase singumro esashiswa Inkosi Queen Victoria pesheya ngo ba akuvumelani ngizasho isinguma sezinduna eyase Cape Town neyase Muzungundhlova u Somnswa bati Maji buye Inkosi kodwa izwe sebe ligijimisa ngo Mfula Umhlataze eli pakati ko Mhlataze no Tulela bazolibeke la ama Kosi abo ngomuketo ka Hulumeni naloleliya elisa la ngakuye akazu ku Mbusa Umandhlakazi Kazibhebu. Nela kwa Agene tsheni lika Flamu. Loko Kwabanakala ku zulu wokhe ukati a Belungu sebe ngwonde uba osemunye ^{ng}limutate limupose emusa mo abase Macubeni sabalukuni kulooleso sikati ngobawati u Somsewu otandi Inkosi Makawele Umhlataze po uma sehekubela abase Macubeni kwabulukuni ng

o ba Inkosi bayayitanda nezwe futi. baya
 litanda. Kwazi lapa nabe lungu sebe cupe nga
 ma payisa abo ukuti lesi siKulu esowela u
 Mhlutuze besebelitata izwe laso sebelini
 kalona. Kuloko yati uba bone kanjalo Indoda
 endala u zokufa wati kusi yananda akumee
 ijena u Mhlutuze ayomkonzela Ekosini uzosa
 layena kwelase M kandha abebheke nimbala
 bakwenza loko barumelana amukhulu wa macube le ma
 ngabo bala uma selingunywa ziningi izikulu eza
 kahlekelwa amazwe azingalesosikati noma zingem
 kuzibala zonke zingazi abakwa Langa bepuwa a
 babesabizwana ngame wacubana wisingintana ezweni
 lakubo elikulukabi elalizi loka lizake emzinyasi
 hzehfike e Jaleni. Laba kahlekelafuti abakwa
 zu ku Komio. Hona Manjalo Inkosi ipesheya yati
 ifika kwasekunxabene u Mfawabo u Ndabuko hanyem
 o zibhebhu. Lombango wasenza izwe sakwazulu sa
 kahlekelwakakulu kapambi koba berilwe na Be
 lungu okwenza ubangitinte kulo mbango owa mu
 kulu nowa Misizwekabi yingoba Isizwe lesi engi
 lolwango sasebenzakakulu eku Miseni indhlu
 ka Mphande izwe lakwazulu nezi Kulu zalose
 zembukile zayanzakuzi Bhebhu ezinye Ngaku
 Belungu kodwa Amacube ati uba ezwe ukuti
 ihwile ondini zapela izi Kulu zakwazulu neKosi
 Bayigwazile yakhona eyase Macubeni yaputuma

9

211

28 FEB 1939

K18/143

9

kona yahlangana nayo Inkosi u Cetywayo nga
 neno kwe Mfalozi emhlope bamtata babuyana
 ye beza e Nkandhla walandela uzi Bhebhu eka
 Mba esedhla izi Nkomo loyayingase ko impi
 eyayisatanda uku Melana naye kulero sikati kodwa
 a wezwa ukuti sezimi Ngomukoto ezase Cubeni
 ne Nkosi ikona wesaba ukuya. Emuva kwaloko
 kwaba kona esinye isidumo soku Nxabana kwaba
 kwa zulu ababeholwa u Dabakamenzi isi sindaso
 nke saleyo mpi satwala abasendubeni yalwa ku
 Mangonza naku Mtshwili, kare Kotonweni lapho u
 Dinizulu waye wamumamfane kwati uba kulive
 kulezindawo kwase kutalakala imbobo yoba u
 Dinizulu enyenyiswa asive o Sutu Ko Ndabuko
 beno Munyamano u Zokufa wamutumela ne ndo
 da egamelayo u Mgazi ka Mnutwa. Owaziwanga
 kuti uyena owaleta eyabe lungu kulero sikati
 kwaku u Mr Melmoth abati abakwa zulu u Ma
 limanta. Emuva kweminyaka embalwa kwafika
 isikati soba u Zokufa u Munumuzane owa
 bakona emakosini amaningi nabusayo ngezinyon
 do ezehlukenayo zolaka Nezomusa wafa wabakom
 esikatini sika Ishaka waye wafa esikatini
 sika Dinizulu. Izibongo zake ngokufishane bati
 Umjizezi wopinda umalamba avukela ku Mapinda
 kanti u Mapinda ovukelayo Isosi hehele sika
 ngobe esi hehelele u Godide ezalwa u Nkhlela

akwabandaba zaluto. Sapiinda zakele zela u
 soth' Holase ~~ke~~ ezalwa u zimfisi akwabandaba
 dabe zaluto. Kwasekuba x u Siganda inko-
 sana yake eyema ekupatemi kulesosikati lase lin-
 gela Belungu ngokukanyayo ngobabare belishaye
 la imiteto; Umuteto owabonakala utanda ukurusa
 ututiva kwakwi Utela. Emuva kokugqotshwa kwezwa
 lakwa zulu abelungu batf akutelwe u 7/1 ngendh-
 lu wati u Somsewa kobuye kufele. Dukuduku babi-
 zwa Eshone batshwele ukuba bakipe u 1/4/11-
 gendhlu babuzakukun' ngapi ngoba wati u
 Somunsewa iyobuya ipele na? impendulo yati
 upi yena u Somsewa beabe ye hluleka batela kuyo
 yona leyo Minyaka kwakungaseko kuhlalisana
 kahle pakati Kwama Ngisi na Mbhunu okwaha-
 mba kwahamba baze balwa abese Macubeni a
 babanganasi wombe kuleyompi yaba Mkhlope
 bodwa nomakodwa baka baklonjiswa amq Ngisi
 emuva kwaleyompi u Thulumeni wabakhlope owaye
 ngamele yonkeli Natal. wadala u Muteto omusha
 wokutelisa wati akutelwe Ikanda. Lomuteto
 wadala okukala ukapikisana pakati kuka zulu omunye
 eti ayitelwe omunye ngeke akufanele ukubabatele-
 le amakanda abo. Lendaba yenzelewa umkhlangano emi-
 ningi ezindaweni ezehlukeneyo Iziningi izigodi za-
 quma ukuyitela lizonye zangquma ukuzwa ukuti
 Inkosi u Dinizula utini yena nqayo

Abase Macubeni Beno Munumuzane wabo obape
 te banguma ukuti abanakuyitela. Emuva kwalesi
 singumo u Sigananda umumuzane watumela kud
 inizulu ukumazisa lerisingumo sambona wa
 bo bona Macube watumela u Sondhlovu Nala
 wabuya nezwi lokuti ayitelwe imali. Kute kuse
 njalo. Kwase kufika u Bamba nempiyake ufika
 njalo useyibhile lopela sejiqatile esilungwini
 Engome. Futi wapinda u Sigananda watumela
 ENkosini osutu ukuti utini abantu ababumi nang
 uno Bhambata uselepa useyiqatile usekoshwa
 yiyo liso sesibili isigijimi watumela u mfowa
 bo ngongobo u Sigananda ENkosini ngam
 lake lowo Mfo wabo. U Mbonambi Shezi
 mpendulo yatizenkosi Mayitelwe belu imali nayo
 isuyitela okweribili u Bhambata akangalodhwa
 makani kelwe ku Belungu. Lihle lingavumeleka
 lelo le Nkosi ku Sigananda no mkandhluwake on
 Lunyana ka Lukungu no Mangati ka godide no
 Cakijana ka gezindaba namaningi amadoda esi
 funda sas Macubeni. Oukuduku ENkosi ya
 bone akusizibuto yatumela i Ndumayayo u Mankulu
 mane lowo ke wafika sebezwele u Moya wokulwa
 kakulu Bengesemandhlela yakungenwa batanda uku
 menzakabi wabona ukuti akusalungile wexume wabuya
 la emuva. ENkosini. Kulezi sekati Naba Belungu abe
 sekude sebetumela isigijimi esiningi eziti ku

211

Kusigananda Makakipe u hlanya alulete kubobhe
sho u Bhambata nokuti mayitelwe imali. Usigananda
akabonakalisanga sinzi serinyatelo sokuti u
yavumelana naloku okutiwa kakwenze. Ngaloko
a Belungu basebeleta impi Naye wayilungisi
sa eyakwake impi yokungela yangana okalweni
olubizwangokuti u Bobe noko kuleso sikungo yabe
nyakabi abantu ngenxa yisikali sabelungu esidu
bula ngo mshini abati ngesintu zigogo. Emuva kwa
leso sikungo ayibange isabonana kahle ngomun-
qangela. Ngenxa yoba a ~~Belungu~~ bayigamuhisa
zanki izindawo yagqamuka iziyenyisa umifula
Insuze enye ngese Transhob enye ngese Gwadeni
yehlanga kabi i Kombe enye euka kona e Mkant-
leyehlangano Magci nesilile enye yehlanga
Ndindi Lokuhakwa kwempi abelungu. Kwame-
nga u Siganda uba ati impi ayehlukane ama-
viovoviyo ayovimba ngendawo ngezindawo yovim-
belanake iloku beyilwa kodwa ngokungasholuto
nye ngoba yayibagabile pela abelungu babeleke-
lelwa abantu isikungo esazesagonywa naba-
bantu ngokuba kebatole ukhlabana kwaba kuMa-
nzipampana ehlalini pakati e Khandhla. Kwisona
kala ukuti ayinganga bo abase Mucubeni basebe-
nguma ukuti akuyo shelezwa utu bezwe loko u
Bhambata waretata enye impi esehlangabeza u
Mehlakazulu ka Sikhayo owayesuka e Gwato

Uyena oveloku esavimbelekele ku Mancala engasayitoli indhlela yokuzisa eNkandhla. Noma impi yase Macubeni yayibukeka isibutaketa ka u Mnumuzane u Sigananda akavumanga ukufuma eNkandhla kwakulokuni ukumkhipa no ku Mtola. Kuteku senjalo kwasekusaka omunye owetengise kwabokuzisa kwa kwa Shezi esiza entabeni ku Mancala lapo sekungenise kona yonke impi eza no Mehlokozulu no Mavukutu nayeke u Cakijana lowo Muntu wokuzalwa eMacubeni igama lake lalingu Mandisindaba Shezi ka Capayi wafika wati ayisuke impi ize eNkandhla abelungu ka baseko sebaya Eshwe ukulumanje i Kala labo selise mfuleni u Mnumuzane kanti usho nje uyabayenga nembalabayisura yapikelela eNkandhla yafike yangenisa e Mome esigodini sawola wo Mmfula; Kodwa inkosana ka Sigananda u Ndaba ningi washo wati qa impi kule ingene ehlalini u Mehlokozulu kavuma. Kona lapho kanti u Mandisindaba beseyobaqweba aboMhlope nabantu benza ubhangane bangabananhloli abelungu Babanken ka belele kute ngo ka ~~A~~ wasebusuku wati uyayisa sa u Mehlokozulu wenza u Mku Mbi kanti sebepa kati wati akusuke u Mavalana Intaba engenaliba pambili kanti kabazanga Basaya abelungu Ngamavali ezitonga ezazinge nakumelwa Muntu nezabenza bangazilakufanele babalekele nga kona Ngenxa yokuquma kwesibhamu Nkazonke.

Baduma amukandajabelungu na Mambuka ka Mmu
muzane Mufungelwa Ntuli naka Flashi Biyela
Babulala abantu abaningi ngokwesabekeyo lafo
ikakulu imvama yabantu ababehapo babe ngaba
ziledizwe nehlati. Wasinda u Ndabaningi wa
se Macubeni ngoba wadhlula nelake idhlanzi
wangenahlalini. Wasala lafo Mehloka zulu
Kasi Hlayo wasala no Marukutu u Bambata kum
bakona ukupikisa na tokuti wafa nokuti kafa
nga wasinda puti u ~~Cakijana~~ Geyindaba yehlu
lwakelapo eyabantu leso kwa isikungo sokugcina
sokwehlulana kwempi eyaziwangokuti impi ka
Bhambata eyazihwela enkandhla ezweni lase Ma
cubeni. U Sigananda ke kulezonsuku wayese
konanjalo Ehlalini Abelungu Basebenzembula
u Mfowabo u Mbonambi sebeti akayo mtsha eseti
ngeketukhenge uba akipe u mfowabo akipele bo
na be Mkhope bamjwela kute kuse njalo izwe lonkese
lizinikela wezwanyaye ukuti izicite ngempela
manje wayese puma Ehlalini eseya E Mpendhleri
Enkantolo lafo wemukelwa abakulu. wemiswa nje ng
omuntu onecala amazwi akulunywayo emakanye.
Yebo Sigananda uyahloma u lwa no Hlumeni; im
pendulo; ayi nikhonjalo lafaniti angihlome ngiba
mbe u Hlanga ngilulete kini qede kukhoma yenamanje
u Hlumeni uyahlalel; Abelungu Unamanga
Sigananda u wena Okhomise abantu wakha

sela u Hulumeni; Impendulo. Ngimklasele kuyipi
 indawo u Hulumeni engati izidumbu zise Mzini
 wami e Hlamba. Impendulo kubelungu wanqapu
 Mangani po ehlalini uzelapa Entatolo u Sigananda
 lpendulo Ngabeyate ngiyapuma abafana benuba
 ngidubala ngapindelapakati ehlalini Ngizokulu
 manani Mapotwe kufupha u Sigananda Base
 be Musa endaweni abayilungisele uba ibe yisi totisi
 sokuhlalazena lapa akapifanqan suku ngakizwa
 felakona lapa ke, u ~~U~~ Cilizwa amapoyisa kuMkolo
 tshana. Lapa abantu baka Baboshwa abanye bafa Iwa
 se kuti u Mfowabo lowo e be kuti wa ka Mlande e kha
 tini kwatiwa Makamele incala lokulwa igamu lakhe
 u Mbonambi Uyena owa beka obala ukuti akusona isi
 dumo sokunqalalezi noma igoda wabala izimpi ezininzi
 gizibwa kodwa igwelase Maculani alizange lisurwe eza
 ndkheni zabo u Hulumeni wamgwela Kuloko. Wabeka u
 bufakazi bokuti u Dirizulu akazani nokulwa kwabo
 nabelungu kodwa noke u Hulumeni aka Muzwe langakulo
 ko kusho. Uma sekufuneka ongapata wamveza u Mjadu
 ka Sigananda owaye ^{ng}shokobezile wamvumela u Hulumeni
 la tetwa icala lokulwa bavama ukuqunyelwa izim
 yanga eziwu 18 abaningi bafela ezele lakwa Mprofu
 e Tekwini bebulawa umkhulane onganqondakalizo kulo
 kwal ~~o~~ ke sekupite u Mjadu waze wafa lo ikozan a
 ka Sigananda u Ndebaningi icala lokudingiswa lakha
 lapezukwayo ngoba uyise wayesefile yatunyelwa eza

Eduze ne Jehu e Mlazi lapho wazewafelakona washiyai Ndodana yake u Mdedane okwizona eya tola imvume kuHulumeni uba ibuyele lapha kwati ubakufeyise oMcanane u Mjadu yafata. Noko nayo ingaba nganakhlanhla yokuphila isikati eside nayo ayisekho isifile Manje kupete Induna yake u Macube o-apa tele abantwana. Ukuphela kokwazi kwami ngezindaba zokuphila nokudabuka kwesizwa sakiti e Macubeni.

(Izingu zaso stazi) Ibona Aballele isivoko se Mpi eyaziwa ngo kuti Ukumbuka kwabantu Base Natal.

- 1/ Sasinomsebenzi wensembi kanti abantu abaningi Babengazikhuphi ngo kusebenza
- 2/ Isona esasazika kulu Ngo kolo lwendakhozi na ngamasiko esintu nangezinsukw ezi kethiweyo okufanele kwengqo
- 3/ Sasazi kabanzi ngemithi ye-ayinis, yalelizwe.
- 4/ Okwesine wukuba siyisizwe esingqoto nesine nhlangothi nesinesibindi nese tembe kayo asizange sizame ukupinxiza noma ukumbuka silahle umbuso esasiphansi kwawo wakwazulu noma wawusuvukela izita eymkhlope nezimnyama Iinga Basemacubeni asinacasha za elili kuwo. Ngizilobanzele newadi ngilapha e Mkhandhla kodwa impendulo ngabe itunyelwa e Jehuwini kelelo keli elise kunqaleni ngisema salakakhe

Ephraim Owako ozitabileyo Shezi

END 211